

ΓΙΑΤΙ ΣΩΠΑΙΝΕΙ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ;

9^η Φεβρουαρίου 2014

Από την αρχή της Κρίσης, το 2010, πολλοί προσέβλεπαν στο Παρίσι για αρωγή στις δύσκολες στιγμές της Ελλάδας. Δεδομένου ότι η Γαλλία υποτίθεται ήθελε διακαώς μια πιο συνεκτική Ευρώπη, και ότι η Κρίση έδινε ισχυρά επιχειρήματα σε όλους εκείνους που μιλούσαν για «περισσότερη Ευρώπη», η προσδοκία ότι το Παρίσι θα βοηθούσε την Αθήνα, π.χ. επιχειρηματολογώντας υπέρ ευρωμόλογων, είχε μια λογική.

Στην αρχή, τους πρώτους μήνες του 2010, ο Νικολά Σαρκοζύ προσπάθησε να διαφοροποιηθεί από την Άγκελα Μέρκελ, εκφράζοντας την άποψη ότι η Ελλάδα πρέπει να βοηθηθεί χωρίς τιμωρητικά μέτρα που να καταστρέψουν τον παραγωγικό ιστό της χώρας, και συνεπώς την δυνατότητά της να παράξει τον πλούτο που απαιτείται για να αποπληρώσει, αν μη τι άλλο, τα χρέη της. Πολύ γρήγορα όμως, με το που η κα Μέρκελ άρχισε να βρωντοφωνάζει το ένα πείν μετά το άλλο, ο κ. Σαρκοζύ αναδιπλώθηκε και έγινε Μερκελικότερος της κας Μέρκελ – τουλάχιστον όσον αφορά την χώρα μας.

Στην διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, που οδήγησε στην ήττα Σαρκοζύ και την προεδροποίηση του Φρανσουά Ολάντ, πολλοί στην Αθήνα αναθάρρησαν. Θυμάμαι υψηλά ιστάμενο στέλεχος του Υπουργείου Οικονομικών, επί κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου, να μου λέει περιχαρής: «Κάτσε να βγει ο Ολάντ και όλα θα αλλάξουν προς το καλύτερο.» Πράγματι, ο κ. Ολάντ είχε ταχθεί υπέρ μιας σειράς πολιτικών που θα ήταν ευεργετικές τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Ευρώπη: ευρωμόλογα τα οποία θα αύξαναν την συνεκτικότητα της Ευρωζώνης, θα μείωναν το μακροπρόθεσμο κόστος δανεισμού, και θα ενίσχυαν την εμπιστοσύνη στις τράπεζες της περιφέρειας – σύμφωνο ανάπτυξης που θα ισοδυναμούσε με ένα ευρωπαϊκό, αναπτυξιακό Νιου Ντηλ – ενεργοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων κλπ. Κι όμως: από τότε που εκλέχτηκε, ο κ. Ολάντ τηρεί σιγή ιχθύος για όλα αυτά, αποδεχόμενος, όπως και ο προκάτοχός του, την πολιτική Μέρκελ.

Για πολλούς πρόκειται περί αινίγματος. Όχι μόνο στην Αθήνα αλλά και στο Παρίσι. Συνάδελφοι και φίλοι, γάλλοι, κουνάνε το κεφάλι τους απελπισμένα όταν πιάνουμε αυτή την συζήτηση, αδυνατώντας να κατανοήσουν γιατί η ηγεσία τους, ανεξάρτητα κομματικής τοποθέτησης, σκύβουν το κεφάλι προς την μεριά του Βερολίνου, σωπαίνοντας ως προς τα μέτρα και τις πολιτικές που θα βοηθούσαν την Ευρώπη (στην ιδέα της οποίας η γαλλική ελίτ είναι, υποτίθεται, αφοσιωμένη) να ορθοποδήσει.

Το αίνιγμα αυτό, περί της εκκοφαντικής σιωπής των Παρισίων, λύνεται εύκολα. Μονολεκτικά: **Τράπεζες!** Για να το πω απλά: Το γαλλικό τραπεζικό σύστημα βρέθηκε το 2010 σε μια κατάσταση που απείλησε, και απειλεί, την Γαλλική

Δημοκρατία με πλήρη κατάρρευση – με μια κατάρρευση αντίστοιχη εκείνης της Γραμμής Μαζινό στις αρχές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Για να μην νομίσετε ότι υπερβάλω, επιτρέψτε μου να σας μεταφέρω μια τηλεφωνική συνομιλία που συνέβη στις αρχές του 2010, τότε που η Ελλάδα πτώχευε. Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Γαλλίας τηλεφώνησε στον τότε Πρόεδρο Σαρκοζύ για να του μεταφέρει τα τραγικά μαντάτα: Οι τρεις μεγαλύτερες γαλλικές τράπεζες είχαν στα βιβλία τους ομόλογα των επισφαλών περιφερειακών χωρών (Ελλάδας, Ιρλανδίας, Πορτογαλίας, Ιταλίας και Ισπανίας) ονομαστικής αξίας €917 δις. Μάλιστα αγαπητέ αναγνώστη. Τρεις μόνο γαλλικές τράπεζες σήκωναν στους ώμους τους περί το €1 τρις περιφερειακού χρέους! Αυτά τα δάνεια της Περιφέρειας που είχαν συσσωρεύσει στα βιβλία τους οι τρεις τράπεζες στο Παρίσι αντιστοιχούσαν στο ένα τρίτο του γαλλικού ΑΕΠ.

«Σαν να μην έφτανε αυτό κ. Πρόεδρε», πρόσθεσε ο πανικόβλητος διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, «οι εν λόγω τρεις τράπεζες, για να αγοράσουν αυτά τα ομόλογα (μαζί με βουνά παραγώγων) είχαν δανειστεί €40 για κάθε €1 ευρώ που διέθεταν.» Όσο τα ομόλογα που είχαν αγοράσει κρατούσαν την αξία τους, και τα παράγωγα την αύξαναν, οι τράπεζες κερδοφορούσαν ασύστολα. Όμως, ακόμα και μια μικρή μείωση της αξίας των ομολόγων της Περιφέρειας, της τάξης του 2% με 3%, ήταν ικανή να τις σπρώξει στον γκρεμό της πτώχευσης.

«Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να σας θυμίσω ότι σε περίπτωση που πτωχεύσουν ούτε εσείς έχετε την δυνατότητα να τις ανακεφαλαιοποιήσετε από τους φόρους των πολιτών, καθώς το κράτος έχει ήδη υπερβολικό έλλειμμα, ούτε κι εμείς στην Κεντρική Τράπεζα μπορούμε να κάνουμε κάτι, καθώς (όπως γνωρίζετε) τα τυπογραφεία χρήματος τα έχουμε εκχωρήσει στην Φραγκφούρτη. Να είστε πολύ προσεκτικός κ. Πρόεδρε.»

Κι όταν έφυγε ο κ. Σαρκοζύ και κατέφτασε ο κ. Ολάντ στο Προεδρικό Μέγαρο των Ηλυσσίων, ο πρώτος που του τηλεφώνησε να τον συγχαρεί ήταν ο ίδιος Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Γαλλίας – ο οποίος, μετά τις φιλοφρονήσεις, του επανέλαβε το ίδιο μήνυμα: «Να προσέχετε κ. Πρόεδρε. Οι τράπεζές μας κáθονται σε βόμβα την οποία εμείς δεν μπορούμε να αφοπλίσουμε.»

Χρειάζεται κάτι παραπάνω για να απαντηθεί το ερώτημα «Γιατί σωπαίνει το Παρίσι;» Δεν είναι εμφανές γιατί η γαλλική κυβέρνηση σφύριζε αδιάφορα όταν τρόικα και ελληνική κυβέρνηση μας επέβαλαν το αρπακτικό δάνειο που θα μείνει στην ιστορία ως Μνημόνιο; Γιατί ο κ. Ολάντ ξέχασε τα περί ευρωομολόγων, τα περί Σχεδίων Μάρσαλ και Νιου Ντηλ, τα όμορφα λόγια για «περισσότερη Ευρώπη»;